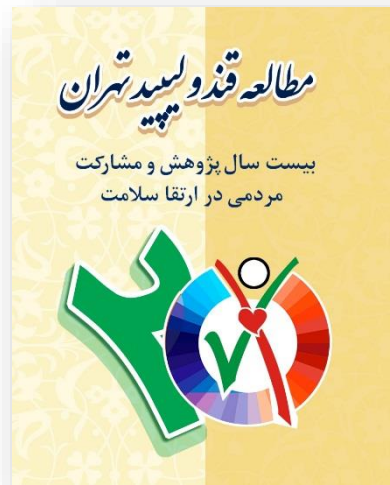

بیستمین سال مطالعه قند و لیپید تهران

بیست سال پژوهش و مشارکت مردمی در ارتقاء سلامت

شصت درصد مرگ و بستری در بیمارستان ها به دلیل بیماری های غیر واگیر است. این جمله ای از سخنان دکتر محمد آقاجانی، ریاست دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی است که در مراسم سالگرد بیستمین سال مطالعه قند و لیپید تهران با شعار "بیست سال پژوهش و مشارکت مردمی در ارتقاء سلامت" در شامگاه بیست و چهارم ابان ماه در تالار پیامبر اعظم (ص) پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم با حضور مسوولان، دانشمندان، مجریان و عوامل دست اندرکار برگزار میشد ایراد گردید.

دکتر آقاجانی در ادامه سخنرانی خود گفت: بیماری های غیر واگیر ۷۶ درصد بار بیماری ها را تا سال ۲۰۲۰ میلادی در کشور ما به خود اختصاص می دهد.

رییس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اظهار داشت: کشورهای در حال توسعه از جمله ایران بیشتر از این بیماری صدمه می بینند.

وی مطالعه قند و لیپید تهران را طرحی ارزشمند اعلام کرد و گفت: این طرح از حدود ۲۰ سال پیش به منظور بررسی عوامل خطر بیماری های غیرواگیر در ساکنان شرق تهران به اجرا درآمده است. ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به ۳ نتیجه بزرگ این طرح مطالعاتی اشاره کرد و گفت: سطح دانش و آگاهی ما به لحاظ آمار و اطلاعات وضعیت عوامل خطر بیماری های غیرواگیر افزایش یافت. مداخلات در حوزه سلامت انجام شد و در کنار این ۲ کار مهم، تولیدات علمی، گسترده حاصل شد.

پس از دکتر آقاجانی، دکتر فریدون عزیزی، ریاست پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم و مجری اصلی این مطالعه به ایراد سخنرانی پرداخت.

دکتر عزیزی در سخنان خود به زمینه های ایده پردازی این طرح پرداخت و توضیح داد که با توجه به ویژگی هایی نظیر ثبات نسبی و ترکیب طبقاتی، جمعیت ۱۵ هزار نفری شرق تهران مورد مطالعه اندازه گیری عوامل خطرساز بیماریهای غیرواگیر قرار گرفته که این اندازه گیریها در فواصل سه ساله تکرار و اکنون این مطالعه وارد فاز هفتم شده و علیرغم مشکلات بزرگ حفظ و نگهداری جمعیت تحت مطالعه، به مدد برنامه ریزی مدیران و تلاش گروه مددکاری، کماکان ۱۲ هزار نفر از جمعیت تحت مطالعه در طرح باقیمانده و اکنون نسلهای دوم و سوم آنها نیز در بررسی ها لحاظ میگردند.

ریاست پژوهشکده، مطالعه قند و لیپید تهران را در آسیا بی سابقه خواند و گفت: این مطالعه جزو معدود مطالعاتی جهانی است که برای شناخت و پیشگیری از بیماری های غیرواگیر به مدت بیش از ۲۰ سال به اجرا درآمده است و نیز از سال ۱۳۸۰ به بعد هم مرحله مداخلات برای تغییر در شیوه سبک زندگی را تجربه کرده است.

وی به تهیه مقالات علمی از نتایج و موفقیت های این طرح توسط محققان اشاره کرد و گفت: در طی این سال ها حدود ۸۰۰ مقاله منتشر شده که ۶۰۰ مقاله آن در پایگاه های بین المللی انتشار یافته است.

وی افزود: استمرار این طرح مطالعاتی و نتایج دراز مدت آن، گامی ارزشمند در ارتقا وضعیت سلامت جامعه است و تجارب کافی و گرانقدر آن هم، فرصتی مناسب برای آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی علمی کشور در جهت پیشگیری از بیماری های غیرواگیر است.

در بین سخنرانی ها نیز تصاویری جهت توضیح ویژگیها، ابعاد، دستاوردها، چالشها و برنامه های آینده مطالعه و نیز مصاحبه با برخی از افراد تحت مطالعه جهت تشریح بیشتر وضعیت به نمایش درآمد.

در دنباله برنامه دکتر حسن قاضی زاده هاشمی، وزیر محترم بهداشت به ایراد سخنرانی پرداخت.

او در سخنان خود گفت بدون تردید کارهایی از قبیل مطالعه قند و لیپید تهران که جنبه بین المللی هم پیدا می کند بسیار ارزشمند هستند.

وی ادامه داد: جای تاسف دارد که مطالعه قند و لیپید تهران که در سطح بسیار بالا در کشور اجرا شده و از آن ۶۰۰ مقاله بین المللی و ۲۰۰ مقاله داخلی به دست آمده اما اثر آن در سیاست های وزارت بهداشت، تقریبا ناچیز است.

وزیر بهداشت ادامه داد: در حالی که با توجه به شبکه ای که ما داریم و زیرساختی که وجود داشته، این مطالعه می توانست ردپای پررنگی از خود به جا بگذارد.

وزیر بهداشت با اشاره به اینکه پروژه های علمی کشور را مورد حمایت قرار می دهیم، گفت: از شنبه هفته آینده (۲۶ آبان ماه) قرار بگذاریم که حداقل ۴ تا ۵ پیام مهم مطالعه قند و لیپید در سطح تهران عملیاتی کنیم و من هم از این کار حمایت می کنم.

وی به ظرفیت های متعدد شهر تهران برای رساندن پیام های بهداشتی و درمانی به مردم اشاره کرد و گفت: حدود ۳۶۰ خانه سلامت متعلق به شهرداری، فرهنگسراها، تریبون های متعدد و سازمان های مردم نهاد از مهمترین ظرفیت ها برای این کار هستند تا پیام های مهم این کوهورت ۲۰ ساله را در تهران عملیاتی کنیم.

دکتر هاشمی گفت از کوهورت به عنوان گنجینه یاد می شود که عبارت درستی است اما این گنجینه ها باید راهکاری مناسب به سطوح مختلف سیاستگذاران پیشنهاد کند.

دکتر هاشمی اظهار داشت: به نحوی باید عمل کنیم که مطالعات کوهورت در خودشان متوقف نشوند، بلکه مولود مطالعات متعددی باشند و طراحی شوند که زمینه مداخلات کم هزینه، پر اثر و سریع را فراهم کنند. وی به شیوع برخی از بیماری ها در کشور اشاره کرد و گفت: شیوع چاقی در هر ۲ جنس ۲۳،۷ درصد گزارش شده است. هاشمی ادامه داد: ۲۴،۴ درصد جمعیت کشور دچار فشار خون هستند، ۲۲،۶ درصد کلسترول بالا دارند و ۵۶،۳ درصد فعالیت فیزیکی کم دارند.

ایشان همچنین اشاره کرد که باید ضمن رعایت حقوق مجربان، طوری طراحی شود که همه از اطلاعات به دست آمده بهره ببرند و گردش اطلاعات آزاد وجود داشته باشد.

پس از سخنرانی وزیر بهداشت، از برخی از دست اندرکاران طرح از جمله خانواده شهیدپرور نصراللهی که با در اختیار گذاشتن مکان فیزیکی انجام مطالعه، سهم به سزایی در پیشبرد اهداف آن داشته اند و نیز مدیران اسبق و فعلی مجموعه تقدیر و تشکر به عمل آمد.